

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 10 czerwca 1989 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o statystyce państwowej.

1. Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o zmianie ustawy o statystyce państwowej (Dz. U. Nr 32, poz. 171) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o statystyce państwowej (Dz. U. Nr 7, poz. 58), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 24 maja 1989 r. o zmianie ustawy o statystyce państwowej (Dz. U. Nr 32, poz. 171) i ustawą z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192) oraz zmian wynikających z prze-

pisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje następujących przepisów:

1) rozdziału 5 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o statystyce państwowej (Dz. U. Nr 7, poz. 58) w brzmieniu:

„Rozdział 5. Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 28. 1. Traci moc ustawa z dnia 15 lutego 1962 r. o organizacji statystyki państwowej (Dz. U. Nr 10, poz. 47 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie pozostają w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze, o ile nie są sprzeczne z przepisami tej ustawy.

Art. 29. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”,

2) art. 3 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o zmianie ustawy o statystyce państwowej (Dz. U. Nr 32, poz. 171) w brzmieniu:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1989 r.”,

3) art. 81 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192) w brzmieniu:

„Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1989 r.”.

3. Jednolity tekst ustawy obowiązuje od dnia 1 lipca 1989 r.

Prezes Rady Ministrów: *M. F. Rakowski*

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1989 r. (poz. 221)

U S T A W A

z dnia 26 lutego 1982 r.

o statystyce państwowej.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Statystyka państwowa obejmuje gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji statystycznych na zasadach i w trybie określonym ustawą.

Art. 2. Zadaniem i obowiązkiem statystyki państwowej jest rzetelne i systematyczne informowanie o poziomie i stanie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz o realizacji planów społeczno-gospodarczych.

Art. 3. 1. Zakres badań statystycznych obejmuje w szczególności zagadnienia:

- 1) produkcji i usług,
- 2) kosztów i cen,
- 3) finansów i kredytów,
- 4) budownictwa, inwestycji i środków trwałych,
- 5) gospodarki materiałowej i energetycznej,
- 6) wewnętrznego obrotu towarowego, z uwzględnieniem realizacji umów o dostawach,
- 7) handlu zagranicznego i stosunków gospodarczych z zagranicą,
- 8) zatrudnienia, płac, dochodów oraz warunków pracy,
- 9) procesów demograficznych,
- 10) warunków bytu ludności,
- 11) nauki, działalności badawczej i rozwojowej oraz postępu technicznego,

- 12) jakości produkcji i usług,
- 13) oświaty, kultury, ochrony zdrowia, turystyki i sportu,
- 14) zasobów naturalnych, ich wykorzystania oraz ochrony środowiska naturalnego,
- 15) gospodarki komunalnej i mieszkaniowej,
- 16) wymiaru sprawiedliwości.

2. Szczegółowy zakres badań statystycznych określają wieloletnie i roczne programy badań statystycznych.

3. Wieloletnie programy badań statystycznych ustala Rada Ministrów, po zaopiniowaniu ich przez właściwe komisje sejmowe.

Art. 4. 1. Badania statystyczne prowadzi Główny Urząd Statystyczny.

2. W zakresie nie objętym badaniami statystycznymi Głównego Urzędu Statystycznego naczelne i centralne organy administracji państwowej, terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego oraz Narodowy Bank Polski i Prokuratura Generalna Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mogą prowadzić badania statystyczne w przedmiocie ich działania, określone w wieloletnich programach badań statystycznych, o których mowa w art. 3 ust. 3.

Rozdział 2

Organizacja i zakres działania organów statystyki państwowej

Art. 5. 1. Organami statystyki państwowej są Główny Urząd Statystyczny i podległe mu wojewódzkie urzędy statystyczne.

2. Główny Urząd Statystyczny jest centralnym organem administracji państwowej w zakresie statystyki.

3. Główny Urząd Statystyczny działa przy Radzie Ministrów i podlega nadzorowi Prezesa Rady Ministrów.

4. Na czele Głównego Urzędu Statystycznego stoi prezes, powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów.

5. Wiceprezesów Głównego Urzędu Statystycznego powołuje i odwołuje, na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, Prezes Rady Ministrów.

6. Wojewódzkim urzędem statystycznym kieruje dyrektor, powoływany i odwoływany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, po zasięgnięciu opinii właściwej rady narodowej stopnia wojewódzkiego.

7. Organizację Głównego Urzędu Statystycznego określa statut nadany przez Radę Ministrów.

8. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego może tworzyć jednostki obsługi statystyki i określać zakres ich działania, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wykaz jednostek podporządkowanych i przedsiębiorstw państwowych, dla których Główny Urząd Statystyczny jest organem założycielskim, określa statut, o którym mowa w ust. 7.

Art. 6. 1. Przy Głównym Urzędzie Statystycznym działa Rada do Spraw Systemów Informacji Społeczno-Gospodarczej, zwana dalej „Radą”, złożona z Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego — jako przewodniczącego, przedstawicieli naczelnych, centralnych i terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, przedstawicieli organizacji spółdzielczych, społecznych i związkowych oraz ekspertów. Przedstawiciele organizacji związkowych i społecznych stanowią co najmniej połowę składu Rady.

2. Zadaniem Rady jest:

- 1) opiniowanie projektów programów badań statystycznych i wnioskowanie pożądaných zmian,
- 2) określanie funkcji i kierunków rozwoju systemów informacji społeczno-gospodarczej w dziedzinie statystyki,
- 3) dokonywanie ocen prawidłowości stosowanej metodologii i wyników badań statystycznych, zwłaszcza w dziedzinie cen detalicznych i kosztów utrzymania oraz ochrony środowiska,
- 4) określanie badań statystycznych, których wyniki powinny być publikowane.

3. Ustalenia, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, są wiążące dla Głównego Urzędu Statystycznego.

4. Rada może zasięgać opinii wyspecjalizowanych organizacji o poprawności przyjętych przez Główny Urząd Statystyczny założeń metodologicznych oraz opracowanych wyników badań statystycznych.

5. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego określa skład i tryb działania Rady.

Art. 7. 1. Przy Głównym Urzędzie Statystycznym działa Naukowa Rada Statystyczna, jako organ doradczy

w sprawach teoretycznych statystyki, programów, organizacji i metodologii badań oraz technologii prac statystycznych.

2. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego określa skład, zakres i tryb działania Naukowej Rady Statystycznej.

Art. 8. 1. Główny Urząd Statystyczny organizuje i prowadzi badania statystyczne, a w szczególności:

- 1) opracowuje projekty wieloletnich programów badań statystycznych i przedstawia je Radzie Ministrów,
- 2) ustala roczne programy badań statystycznych organów statystyki państwowej,
- 3) ustala zakres danych statystycznych niezbędnych do prowadzonych badań i formy ich przekazywania (formularze, kopie dokumentów ewidencji podstawowej, maszynowe nośniki danych, środki teletechniki),
- 4) określa tryb i terminy opracowywania projektów wieloletnich i rocznych programów badań statystycznych,
- 5) wydaje wytyczne dotyczące metodyki prac sprawozdawczo-statystycznych.

2. Do współdziałania w realizacji badań Główny Urząd Statystyczny organizuje sieć społecznych korespondentów statystycznych, ankierów i rzeczoznawców.

Art. 9. 1. Główny Urząd Statystyczny informuje o wynikach badań statystycznych przez:

- 1) ogłaszanie i rozpowszechnianie informacji statystycznych w formie publikacji,
- 2) ogłaszanie prasowych komunikatów o aktualnej sytuacji ekonomiczno-gospodarczej kraju i wykonaniu planów społeczno-gospodarczych,
- 3) publikowanie statystycznych prognoz demograficznych i społeczno-gospodarczych.

2. Główny Urząd Statystyczny koordynuje i określa sposób publikowania wyników badań statystycznych statystyki państwowej.

Art. 10. Główny Urząd Statystyczny:

- 1) przedstawia Radzie Ministrów roczne i okresowe sprawozdania i analizy statystyczne z wykonania planów społeczno-gospodarczych,
- 2) przedstawia naczelnym organom władzy państwowej oraz naczelnym i centralnym organom administracji państwowej informacje i analizy statystyczne dotyczące procesów gospodarczych i społecznych, niezbędne do realizowania funkcji tych organów.

Art. 11. 1. Główny Urząd Statystyczny udostępnia informacje statystyczne zgromadzone w organach statystyki państwowej z zachowaniem przepisów art. 24 i 25.

2. Udostępnianie informacji statystycznych jest odpłatne.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy informacji, o których mowa w art. 10, oraz informacji udostępnianych organom

administracji państwowej, Narodowemu Bankowi Polskiemu i Prokuraturze Generalnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ujętych w programach badań statystycznych.

Art. 12. 1. Główny Urząd Statystyczny:

- 1) ustala i aktualizuje podstawowe kategorie, klasyfikacje, nomenklatury i kody stosowane w statystyce i ewidencji,
- 2) organizuje i prowadzi systemy identyfikacji jednostek podziału terytorialnego kraju oraz rejonów statystycznych i obwodów spisowych.

2. Główny Urząd Statystyczny prowadzi system identyfikacji osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej i nadaje im, na podstawie ich zgłoszenia, statystyczny numer identyfikacyjny.

3. Główny Urząd Statystyczny może nadawać statystyczne numery identyfikacyjne osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą, w zakresie tej działalności, na ich wniosek.

Art. 13. Do zakresu działania Głównego Urzędu Statystycznego należy ponadto:

- 1) prowadzenie prac naukowo-badawczych i rozwojowych w zakresie metod badań i analiz statystycznych oraz zastosowań matematyki, ekonometrii i informatyki w statystyce,
- 2) gromadzenie, opracowywanie i publikowanie danych z zakresu statystyki międzynarodowej oraz uczestniczenie w międzynarodowych badaniach statystycznych i pracach organizacji międzynarodowych w zakresie statystyki i zastosowań informatyki w statystyce, przekazywanie organizacjom międzynarodowym danych statystycznych oraz ustalanie zasad i nadzór nad przekazywaniem przez organy administracji państwowej danych statystycznych organizacjom międzynarodowym,
- 3) współdziałanie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych w zakresie statystyki i upowszechnianiu wiedzy o statystyce oraz w opracowywaniu programów nauczania statystyki w szkołach wyższych i średnich.

Art. 14. Główny Urząd Statystyczny przedstawia właściwym komisjom sejmowym informacje statystyczne.

Art. 15. 1. Wojewódzkie urzędy statystyczne:

- 1) uczestniczą w organizowaniu i prowadzeniu badań statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego,
- 2) opracowują i analizują zebrane dane statystyczne oraz informują o wynikach badań statystycznych (publikacje, komunikaty prasowe),
- 3) przedstawiają terenowym organom władzy i administracji państwowej roczne i okresowe informacje i analizy statystyczne dotyczące procesów gospodarczych i społecznych na obszarze województwa,

4) udostępniają zgromadzone informacje statystyczne na zasadach ustalonych w art. 11,

5) współdziałają z Głównym Urzędem Statystycznym w doskonaleniu statystyki państwowej oraz zapewnieniu spójności systemów informacji społeczno-gospodarczej na obszarze województwa,

6) prowadzą instruktaż w zakresie obowiązków sprawozdawczych oraz współdziałają w doskonaleniu i doskonaleniu zawodowym pracowników jednostek gospodarki uspołecznionej w zakresie statystyki.

2. Główny Urząd Statystyczny określa szczegółowy zakres działania wojewódzkich urzędów statystycznych.

Rozdział 3

Obowiązki statystyczne

Art. 16. 1. Osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w zakresie tej działalności, są obowiązane nieodpłatnie przekazywać organom statystyki państwowej dane statystyczne na otrzymanych od tych organów formularzach sprawozdawczych lub w innej określonej formie (w szczególności kopie dokumentów ewidencji podstawowej, maszynowe nośniki danych, przekazy środkami teletechniki, wyciągi z rejestrów, nośniki danych monitoringu ochrony środowiska i innych systemów pomiarowo-kontrolnych).

2. Główny Urząd Statystyczny, w ramach prowadzonych badań statystycznych, ustala zarządzeniami Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dla osób prawnych, jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w zakresie tej działalności, szczegółowy zakres obowiązków sporządzania i przekazywania danych statystycznych dotyczących przedmiotu ich działalności w oznaczonej formie i terminie oraz według określonych zasad metodologicznych.

3. Jeżeli dane liczbowe będące przedmiotem określonego badania statystycznego zostały uprzednio zgromadzone w innym celu i są w posiadaniu organu administracji państwowej lub innej jednostki państwowej w związku z prowadzoną przez nie działalnością, obowiązek sprawozdawczy powinien być nałożony na ten organ lub jednostkę.

4. Wykaz obowiązków sprawozdawczych, ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski”.

Art. 17. 1. Osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą są obowiązane nieodpłatnie przekazywać dane statystyczne dotyczące przedmiotu ich działalności organom prowadzącym badania statystyczne na podstawie art. 4 ust. 2.

2. Naczelne i centralne organy administracji państwowej, terenowe organy administracji państwowej o właści-

wości ogólnej stopnia wojewódzkiego oraz Narodowy Bank Polski i Prokuratura Generalna Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, prowadzące na podstawie art. 4 ust. 2 badania statystyczne — ustalają zarządzeniami, wydanymi w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego, zakres obowiązków sporządzania i przekazywania danych statystycznych, o których mowa w ust. 1, w oznaczonej formie i terminie oraz według określonych zasad metodologicznych.

3. Wykazy obowiązków sprawozdawczych, ustalonych w trybie ust. 2, podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski”.

Art. 18. Obowiązki sprawozdawcze ustala się wyłącznie w trybie określonym w art. 16 i 17; w innych przypadkach przekazywanie danych liczbowych odbywa się na zasadzie dobrowolności.

Art. 19. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej organizują i prowadzą wewnętrzny system ewidencyjno-informacyjny, w tym rachunkowość, zapewniający wykonanie obowiązków sprawozdawczych określonych na podstawie art. 16 i 17, stosując w nim podstawowe kategorie, klasyfikacje, nomenklatury i kody ustalone lub zatwierdzone przez Główny Urząd Statystyczny.

Art. 20. Przeprowadzanie spisów powszechnych ludności następuje na podstawie ustawy.

Art. 21. 1. Osoby fizyczne są obowiązane do udzielania informacji, poza obowiązkami wynikającymi z art. 20, w zakresie podstawowych cech demograficznych i społeczno-zawodowych ludności, warunków mieszkaniowych oraz w zakresie prowadzenia indywidualnych gospodarstw rolnych.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa terminy i sposób przeprowadzenia oraz szczegółowy zakres obowiązków osób fizycznych wezwanych do udzielenia informacji w spisach i badaniach statystycznych, o których mowa w ust. 1.

3. Inne badania statystyczne, w których odpowiedzi udzielają osoby fizyczne, mogą być prowadzone na zasadzie dobrowolności.

Art. 22. Organy statystyki państwowej prowadzą kontrolę prawidłowości i terminowości wykonywania obowiązków sprawozdawczych.

Art. 23. W przypadkach gdy otrzymane dane liczbowe budzą uzasadnione podejrzenia co do ich zgodności ze stanem faktycznym, organy statystyki państwowej kontrolują rzetelność tych danych.

Art. 24. Wykorzystywanie informacji indywidualnych o osobach fizycznych, uzyskanych w wyniku spisów powszechnych i innych badań statystycznych, dla celów innych niż dla zestawień i analiz statystycznych jest zabronione.

Art. 25. 1. Publikowanie wyników badań statystycznych oraz udostępnianie informacji statystycznych podlegają ograniczeniom wynikającym z ochrony sfery praw osobistych obywateli oraz ochrony tajemnicy państwowej, produkcyjnej lub handlowej.

2. Informacje jednostkowe o osobach prawnych, jednostkach organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej oraz o działalności gospodarczej osób fizycznych, zawierające dane objęte tajemnicą produkcyjną lub handlową, mogą być udostępniane wyłącznie organom władzy, administracji i kontroli państwowej, a na ich publikowanie jest wymagana zgoda podmiotu, którego dotyczą.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 26. Kto:

- 1) wykracza przeciwko zakazowi określonemu w art. 24 i art. 25 ust. 2 albo
- 2) odmawia informacji, do której udzielenia jest obowiązany stosownie do przepisów art. 20 i 21, albo
- 3) składa sprawozdanie statystyczne lub w innej formie przekazuje dane i informacje statystyczne niezgodne ze stanem faktycznym albo udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności przy spisach powszechnych i innych badaniach statystycznych, albo
- 4) nie wypełnia obowiązków sprawozdawczych, wypełnia je nieprawidłowo lub po upływie wyznaczonego terminu,

podlega karze grzywny.

Art. 27. Orzekanie w sprawach o czyny wymienione w art. 26 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, na podstawie wniosku o ukaranie, złożonego przez Główny Urząd Statystyczny lub wojewódzki urząd statystyczny.